

www.diena.lv/auto

Visi desmit kvadrātmetri

Nejēdzīgi «noparkota» automašīna aizkaitina pat vairāk nekā agresīva braukšana

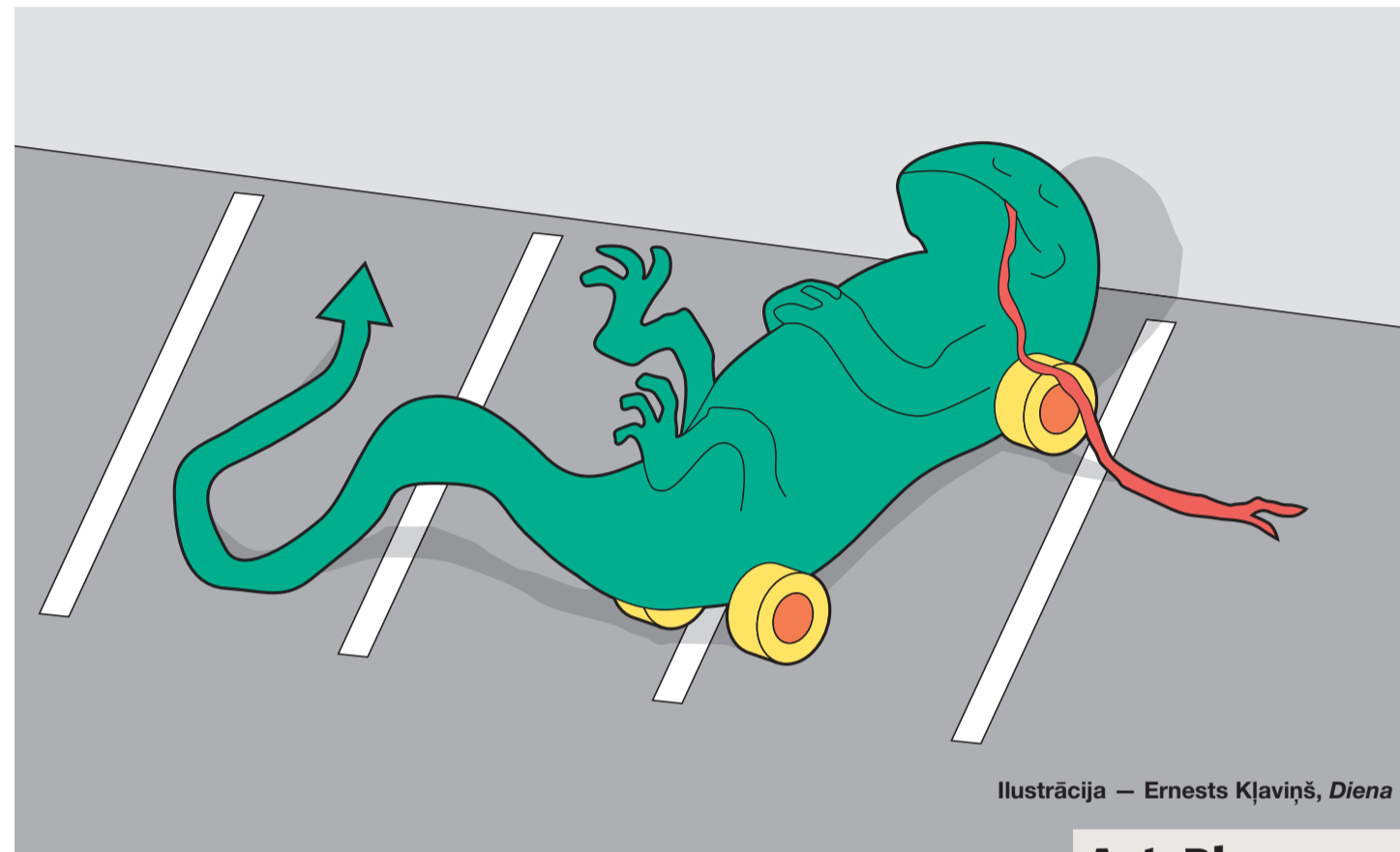
Braukšanas kultūra

Normunds Avotiņš,
TV5 Autoziņas, speciāli
AutoDienai

Sabiedriskās domas pētījumi pēc būtības ir sausa statistika, taču dažkārt tos var lasīt tikpat aizrautīgi kā lubenes. Kas iekļuvis braukšanas kultūras melnā saraksta pirmajā vietā? Braukšana pie sarkanās gaismas, apdzīšana pa trotuāru vai vidējā pirksta rādīšana? Lika pagaidīt. Izrādās, ka visnesmukāk autovadītāji izdarās tur, kur nekāda braukšana vispār nenotiek, proti, autostāvvietās. Punkts «novieto automašīnu, nerēķinoties ar citiem», lai ko tas arī nozīmētu, 40% gadījumu novērtēts ar atbildi «ļoti bieži». Tikai četriem braucējiem no simta šķiet, ka ar automobiļu novietošanas ieradumiem pie mums viss ir kārtībā.

Lielveikalu «apakšcultūra»

Žēl, ka laika mašīna eksistē tikai zinātniskās fantastikas darbos. Tad varētu aizsūtīt dažus pētījuma centra darbiniekus atpakaļ uz to mierpilno laiku, pirms Latvijā tika uzbūvēts pirmais lielveikals. Iepirkšanās fabrikas radīšanas virkni sociālu fenomenu. Viens no tiem ir subkultūra, kas attīstās drūmā vidē — pagrabos un nepievilcīgās daudzstāvu celtnēs, kam raksturīgs mitrums, vājināts apgaismojums un šaurība. Es nerunāju par šampinjonu audzēšanu, bet gan lielveikalu autostāvvietām. Šī cilvēku saskarsmes vieta, no kuras pilsētnieki ar auto var izvairīties tikai ar grūtībām, brīnišķīgi ilustrē mūsu domāšanu, ieradumus un kultūras līmeni. Talantīgs novērotājs, dienu pavadījis betona cietoksnī aiz tirdzniecības centra *Alfa*, varētu izdot noveļu krājumu. Naivs ārzemnieks, pārradies mājās, droši vien stāsta, ka Rīga gan ir viena divaina vieta, drusku līdzīga vienlaikus Amerikai, Nīderlandei un Kambodžai. Tur mitinās pasaulē bagātākie invalīdi un cilvēki dzīvo pastāvīgās bailēs no plūdiem. Kā gan citādi viņš izskaidrotu luksusa mašīnas

Ilustrācija — Ernests Kļaviņš, Diena

un džipus, kas pamesti invalīdu stāvvietās, un neizprotamo māniju atstāt savu auto iespējami tuvu veikala durvīm. Ja nu vienīgi ar to, ka tās īpašnieks piedzīvojis kuģa katastrofu vai, kā jau minēju, baidās, ka stāvvietā var kuru katru brīdi applūst, tāpēc gluži instinktīvi cenšas uzturēties tuvāk uzrakstam IZEJA. Kā šādas fobijas apsēsts cilvēks tiek līdz piena nodaļai, nav zināms, — tā taču atrodas tik tālu no ārdurvīm!

Masveida atmiņas zudumi galvaspilsētā

Ja mūsu brīnumiem pilnās galvaspilsētas viesis ierodas Rīgā ar lidmašīnu, viņam radīsies iespaids, ka tās iedzīvotājiem ir nopietnas problēmas ar atmiņu. Viņi neatceras, kā izskatās viņu automašīna! Vai gan citādi tie lidostas stāvvietā par varītēm spiestos ar saviem dzelzs rumakiem tuvāk maksāšanas automātam, tā radot reālu sastrēgumu tur, kur to nespētu izveidot pat ķīnieši? Vienīgais loģiskais izskaidrojums — aizmāršīgajiem

īpašniekiem ir bail aizmirst, kā izskatās viņu auto un kurā rindā tas atrodas. Lidosta gan ir īpašs gadījums, jo vakaros spriedzes uzturēšanai stāvvietā praktiski nav apgaismota un personas ar acīm redzamu diversanta pieredzi mēdz «mīnēt» laukumu ar pamestiem bagāžas ratiņiem.

Tālāk — trakāk. Viegli satrauktais, tomēr joprojām optimistiskais ciemiņš dodas tur, kur dodas visi pilsētas viesi, — uz centru. Pa ceļam viņš gandrīz ietriecas automašīnā, kas atstāta tur, kur viņa dzimtajā pilsētā pat nedrīkst domāt par apstāšanos, — četrjoslu ielas malā. «Savādi, pavisam savādi,» murmina nu jau pavisam apjukušais *auslanders*, «nekad neesmu pieredzējis tik masveidīgu amnēzijas gadījumu. Viņi neko neatceras!» Jo, ticis līdz Dzirnāvu ielai, viņš pamana nelaimīgo, kurš laikam aizmirsis, ka viņa mašīna ir tikpat gara kā vakar un neietilpst par pusmetru īsākā «kabatā» ielas malās. Tāpēc nelaimīgais iestumj spēkratu šķībi un izklaidīgu skatienu dodas savās gaitās.

Šaurība neattaisno līdzekļus

Ja nu mūsu iedomātais varonis tomēr apspiež sevī vēlmi neatskatoties mukt no šīs apsēstās pilsētas, viņš, būdams pēc dabas izpalīdzīgs, noteikti grib atvieglot nelaimīgo autistu ciešanas. Ko viņam varētu ieteikt — izvietot lielveikalu stāvvietās glābšanas riņķus, izsniegt katram lidostas apmeklētājam attēlu ar viņa automašīnu un dalīt ielas malās bezmaksas mērlentes? Laikam jau ne. Autostāvvietā, lai kāda un kur tā būtu, apdraud mūsu privātīpašnieku pašapziņu. Starp divām baltām līnijām nomērītā vieta aizņem ap desmit kvadrātmetru, tomēr ir tik šaura, ka blakus esošais auto aizskar mūsu privāto telpu tāpat kā cieši blakus stāvošs pasažieris sabiedriskajā transportā. Vai šaurība un raizes par saskrāpētām durvīm ir iemesls, lai aizņemtu vietu, kas domāta diviem auto? Man arī nepatīk buktes durvīs, tomēr es neatbalstu automašīnas «iepar-

AutoDiena aicina lasītājus izteikties laikraksta Diena portālā www.diena.lv rubrikā Auto

košanu» pa diagonāli pāri divu auto vietām un tamlīdzīgas izdarības, ko praktizē pat daži mani kolēģi. Redzot invalīdu stāvvietā atstātu auto, kas, protams, nepieder cilvēkam ar kustību traucējumiem, man gribas aizspiest degunu, jo šāda cūcība ir tas pats, kas, piedodiet, aptaisīties publiskā vietā. Nevēriība pret citiem agri vai vēlū spēlējas uz mums pašiem. Un, tā kā mēs neesam vēzi vientuļnieki un nestiepjām savus auto uz muguras kā gliemežvākus, aizklājot ieeju ar spilēm, nāksies trenēt atmiņu un apgūt labas manieres. ♦

Par drošu un laipnu satiksmi!

SEB